

Navoiy davlat universiteti – Psixologiya

Dastur davomiyligi: 2 yil

Talim shakli: Kunduzgi

Dastur kodi:70310301

Umumiy ish hajmi:120 ECTS krediti

Semestr uchun ECTS kreditlari:30

Umumiy ma'lumot

Magistratura dasturi **Psixologiya** (Dastur kodi: 70310301) Navoiy davlat universitetida ikki yillik, kunduzgi akademik dastur bo'lib, umumiy ish hajmi 120 ECTS kreditdan (semestrda 30 ECTS) iborat. Dastur nazariy, eksperimental, klinik, rivojlanish va tashkiliy psixologiya bo'yicha ilg'or bilimlarga ega yuqori malakali psixologlar, tadqiqotchilar, psixologik maslahatchilar va tashkiliy mutaxassislarni tayyorlash uchun mo'ljallangan.

O'quv dasturi nazariy ko'rsatmalar, ilg'or diagnostika mashg'ulotlari, empirik tadqiqot metodologiyalari va nazorat ostidagi amaliy maslahatlarni birlashtiradi. Talabalar psixologik baholash, psixometriya, psixoterapiya asoslari, nizolarni hal qilish, kognitiv-xulq-atvor strategiyalari va inson xulq-atvorini tahlil qilish bo'yicha tajriba orttiradilar. Dastur zamonaviy jamiyat va O'zbekistonning ijtimoiy-madaniy kontekstiga tegishli ijtimoiy, ta'lim, tashkiliy va ruhiy salomatlik muammolarini hal qilishga katta e'tibor qaratadi.

Ushbu dastur bitiruvchilari oliy ta'lim muassasalarida professional psixologlar, psixologik maslahatchilar, inson resurslari (HR) mutaxassislari, tashkiliy maslahatchilar, tadqiqotchi olimlar va akademik xodimlar sifatida karyera qilish, shuningdek, doktorantura (PhD) darajasida o'qishni davom ettirish uchun to'liq jihozlangan.

Baholash

Psixologiya magistratura dasturida uzluksiz o'rganish, diagnostika kompetensiyasi, axloqiy qat'iylik va kasbiy rivojlanishni ta'minlash uchun keng qamrovli va ko'p komponentli baholash tizimi qo'llaniladi.

1. Kursga asoslangan baholash

- **Taqdimotlar va seminarlar**– talabalarning akademik sharoitlarda psixologik nazariyalar, amaliy tadqiqotlar, empirik topilmalar va terapevtik aralashuv modellarini tahlil qilish, taqdim etish va muhokama qilish qobiliyatini baholash.
- **Mini-testlar, viktorinalar va og'zaki imtihonlar**– asosiy nazariy tushunchalar, psixometrik tamoyillar, rivojlanish dinamikasi va psixologik baholash vositalarini tushunishni monitoring qilish.
- **Oraliq va yakuniy imtihonlar**– yozma imtihonlar va amaliy topshiriqlar orqali nazariy chuqurlikni, vaziyatni kontseptualizatsiya qilish ko'nikmalarini va analitik mulohazalarni baholash.
- **Portfolio topshiriqlari**– psixologik baholash hisobotlari, aralashuv rejalari, diagnostika testlarining talqinlari va professional o'sishni namoyish etuvchi tadqiqot loyihalarini tuzish.

- **Mustaqil topshiriqlar**– mustaqil adabiyotlarni ko'rib chiqishni, sifatli va miqdoriy ma'lumotlarni modellash tirishni, psixologik testlarni loyihalashni va amaliy tadqiqotlarni baholashni rag'batlantirish.
- 2. **Tadqiqotga asoslangan baholash**
 - **Ilmiy tadqiqot ishlari (ITI)**– tadqiqot loyihalari takliflari, empirik natijalar to'g'risidagi hisobotlar va kafedra oldida psixologik tadqiqot natijalarini himoya qilish orqali baholandi.
 - **Ilmiy va pedagogik ish (IPI)**– o'qitish amaliyoti, psixologik o'quv dasturlarini ishlab chiqish va akademik hisobotlar orqali baholanadi.
 - **Magistrlik dissertatsiyasi (MD/M)**– umumiy ilmiy aniqlik, amaliy ahamiyatlilik, axloqiy rioya, dissertatsiya yozish sifati va Davlat attestatsiya komissiyasi oldida ommaviy himoya asosida baholanadi.
- 3. **Amaliyotga asoslangan baholash**
 - **Psixologik va amaliyot amaliyoti**– psixologik maslahat markazlari, ta'lim muassasalari, tibbiyot muassasalari va korporativ HR bo'limlaridagi ish faoliyati orqali baholanadi va keng qamrovli amaliyot hisobotlari bilan birga taqdim etiladi.
 - **Bitiruvdan oldingi amaliyot**– psixologik tadqiqot natijalari, diagnostika aralashuvlari va yakuniy tezisga tayyorgarlikning integratsiyasi bo'yicha baholandi.
- 4. **Ishga integratsiyalashgan o'rganish**
 - **Diagnostika va o'quv loyihalari**– psixometrik aniqlik, terapevtik etika, muloqot samaradorligi va mijoz ehtiyojlariga amaliy moslik bo'yicha baholandi.

Akademik talablar

Qabul talablari–Psixologiya magistratura dasturiga (Kod: 70310301) hujjat topshirayotgan abituriyentlar quyidagi mezonlarga javob berishlari shart:

- **Ta'lim tarixi**– Tan olingan oliy ta'lim muassasasining psixologiya, ijtimoiy ish, pedagogika, sotsiologiya yoki tegishli ijtimoiy/xulq-atvor fanlari bo'yicha bakalavr darajasi (yoki unga tenglashtirilgan malaka).
- **Akademik mukammallik**– Faxriy diplomga ega bo'lgan abituriyentlar (*imtiyozli diplom*) O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining amaldagi qoidalariga muvofiq imtiyozli qabul qilish huquqiga ega.
- **Til bilishi**– Ingliz, rus yoki boshqa tan olingan xorijiy tillarni kamida B2 darajasida (CEFR, IELTS, TOEFL va boshqalar) bilishingizni tasdiqlovchi amaldagi milliy yoki xalqaro sertifikat.

Bitiruv talablari

Psixologiya bo'yicha magistrlik darajasini olish uchun talabalar quyidagilarga ega bo'lishlari shart:

- O'quv dasturida ko'rsatilgan barcha majburiy va tanlov modullarini bajaring, jami **120 ECTS krediti**(Semestrda 30 ECTS).
- Navoiy davlat universiteti qoidalariga muvofiq standart akademik natijalarni saqlab qolish (barcha fanlardan o'tish ballari).
- Barcha amaliy mashg'ulotlarni (psixologik amaliyot, tadqiqot amaliyoti va bitiruvdan oldingi amaliyot) rahbarning ijobiy baholari bilan muvaffaqiyatli yakunlang.
- Barcha tadqiqot talablarini bajarish (ilmiy tadqiqot ishlari va ilmiy-pedagogik ishlar).

- Tayyorlang, topshiring va muvaffaqiyatli himoya qiling **Magistrlik dissertatsiyasi** Davlat attestatsiya komissiyasi oldida mustaqil empirik tadqiqotlar va amaliy psixologik ko'nikmalarni namoyish etish.
- Barcha kerakli davlat attestatsiya jarayonlaridan o'ting.

Taklif etilayotgan kurslar

1-yil

Majburiy:

- Psixologiyada tadqiqot metodologiyasi va ma'lumotlar tahlili
- Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasi doirasida ta'lim tizimidagi islohotlar
- Ilg'or umumiy va kognitiv psixologiya
- Psixologik diagnostika va psixometriya
- Zamonaviy psixologik maslahat va psixoterapiya asoslari

Tanlov:

- Tashkiliy psixologiya va inson resurslarini boshqarish
- Klinik psixologiya va psixopatologiya
- Rivojlanish va yoshga bog'liq psixologiya
- Guruh dinamikasi va nizolarni hal qilishning ijtimoiy psixologiyasi
- Psixologik amaliyotda me'yoriy hujjatlar va axloqiy kodekslar

2-yil

Majburiy:

- Oilaviy psixologiya va tizimli oilaviy maslahat
- Shaxs psixologiyasi va o'zini o'zi boshqarish
- Psixologik tadqiqotlarda xulq-atvor va matematik statistika

Tanlov:

- Ta'lim va pedagogik psixologiya
- Neyropsixologiya va psixofiziologiya
- Inqirozli vaziyatlar psixologiyasi va travma terapiyasi
- Psixologiyada professional axloq va etika
- Sog'liqni saqlash psixologiyasi va psixosomatika
- Kiberpsixologiya va raqamli xulq-atvor
- Sud-tibbiy va huquqiy psixologiya

Karyera imkoniyatlari

Psixologiya bo'yicha magistratura dasturini bitirganlar keng qamrovli analitik, diagnostika va shaxslararo aralashuv ko'nikmalariga ega bo'ladilar, bu ularga turli ijtimoiy, ta'lim, tibbiy va korporativ sohalarda ishlash imkonini beradi:

- **Psixologik maslahatchi / amaliyotchi** xususiy amaliyotda, oilaviy maslahat markazlarida, inqiroz markazlarida va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash xizmatlari agentliklarida.

- **Psixologiya o'qituvchisi / o'qituvchisi** oliy ta'lim muassasalarida, akademik litseylarda, kasb-hunar kollejlarda va o'rta maktablarda.
- **Tashkiliy psixolog / HR menejeri / yollash bo'yicha mutaxassis** korporativ korxonalarda, davlat tashkilotlarida, xodimlarni baholash markazlarida va konsalting agentliklarida.
- **Tadqiqotchi olim / mutaxassis** Fanlar akademiyasi qoshidagi ilmiy-tadqiqot institutlarida va ijtimoiy va psixologik tadqiqotlar bo'yicha ixtisoslashgan markazlarda.
- **Ta'lim psixolog** davlat va xususiy maktablarda, maktabgacha ta'lim muassasalarida va inklyuziv ta'lim markazlarida.
- **Klinik / Tibbiy psixolog** sog'liqni saqlash muassasalarida, reabilitatsiya markazlarida, psixiatriya shifoxonalarida va sog'lomlashtirish muassasalarida.
- **Psixologik mutaxassis / tahlilchi** yuridik idoralarda, huquqni muhofaza qilish organlarida, jazoni ijro etish muassasalarida va sud-tibbiy ekspertiza markazlarida.
- **Korporativ trener / murabbiy** biznes tashkilotlarida yumshoq ko'nikmalarni rivojlantirish, yetakchilik bo'yicha treninglar, jamoani shakllantirish va stressni boshqarishga ko'maklashish.

O'qish to'lovlari

- **Mahalliy talabalar uchun:** Taxminan yillik o'qish narxi – 9 700 000 so'm.
- **Xalqaro talabalar uchun:** Taxminiy yillik o'qish narxi – 774.28 AQSh dollari.

(Izoh: O'qish to'lovlari universitet siyosati va xorijiy valyuta kurslariga muvofiq o'zgartirilishi mumkin.)

O'quv natijalari

Psixologiya bo'yicha magistrlik darajasi

Dasturni muvaffaqiyatli tugatgandan so'ng, bitiruvchilar quyidagilarga ega bo'ladilar:

1. Bilim

- **1.1.** Asosiy psixologik nazariyalar, shaxsiyat tushunchalari, kognitiv mexanizmlar va xulq-atvor dinamikasi bo'yicha ilg'or bilimlarni namoyish eting.
- **1.2.** Psixometriya tamoyillari, psixologik baholash texnikasi, statistik tasdiqlash va diagnostika vositalarini tanlashni tushunish.
- **1.3.** Psixologik maslahat, psixoterapiya, inqirozga aralashish va nizolarni boshqarishning nazariy asoslari va metodologiyalarini tushuntiring.
- **1.4.** Sifatli va miqdoriy tadqiqot dizaynlari, statistik ma'lumotlarni qayta ishlash (SPSS, R) va psixofiziologik baholash bo'yicha keng qamrovli bilimlarni namoyish eting.
- **1.5.** Psixologik amaliyotni tartibga soluvchi milliy huquqiy standartlarni, professional etika, maxfiylik talablarini va ijtimoiy-madaniy jihatlarni tan oling.

2. Ko'nikmalar

- **2.1.** Empirik psixologik tadqiqotlarni loyihalash, o'tkazish va tahlil qilish, tegishli namunalar olish, o'lchash va statistik tasdiqlash usullarini tanlash.
- **2.2.** Standartlashtirilgan psixometrik testlardan foydalangan holda psixologik diagnostika baholashlarini, xulq-atvorni baholashlarini va shaxsiyatni profillashni amalga oshiring.

- **2.3.** Shaxsiy va tashkiliy ehtiyojlarga moslashtirilgan psixologik maslahat sessiyalarini, terapevtik aralashuv rejalarini va guruhli o'quv dasturlarini rejalashtiring va amalga oshiring.
- **2.4.** HR boshqaruv strategiyalarini shakllantirish uchun tashkiliy muhitni, xodimlarning motivatsiyasini, yetakchilik uslublari va shaxslararo nizolarni tahlil qiling.
- **2.5.** Ilmiy hisobotlar, amaliy tadqiqotlar konsepsiyalari, psixologik ekspert xulosalari va nashr etiladigan tadqiqot ishlarini tayyorlang.
- **2.6.** Mijozlar, tashkilotlar va fanlararo jamoalarga psixologik tushunchalar, diagnostika natijalari va professional maslahatlarni milliy va xorijiy tillarda samarali yetkazish.

3. Kompetensiyalar

- **3.1. Psixologik va tadqiqot kompetensiyasi**– Nazariy va amaliy xulq-atvor muammolarini hal qilish bo'yicha mustaqil, axloqiy jihatdan asoslangan va ilmiy jihatdan puxta psixologik tadqiqotlar o'tkazish.
- **3.2. Diagnostika va aralashuv kompetensiyasi**– Ruhiy farovonlik, shaxsiy o'sish va tashkiliy rivojlanishni qo'llab-quvvatlash uchun psixometrik vositalar va maslahat texnikalarini mas'uliyat bilan qo'llang.
- **3.3. Uslubiy va ta'lim kompetensiyasi**– Akademik muassasalarda psixologik fanlarni o'qitish, zamonaviy ma'ruzalar, amaliy seminarlar va psixologik seminarlarni loyihalash.
- **3.4. Tashkiliy va yetakchilik kompetensiyasi**– Psixologik xizmatlarni boshqarish, HR jarayonlarini muvofiqlashtirish va ijtimoiy va korporativ muhitda fanlararo guruhlariga rahbarlik qilish.
- **3.5. Axloqiy va insonparvarlik kompetensiyasi**– Professional axloqiy me'yorlarga qat'iy rioya qilish, mijozlarning maxfiyligini saqlash, xilma-xillikni hurmat qilish va inson qadr-qimmati va psixologik xavfsizligini ta'minlash.
- **3.6. Hayot davomida o'rganish kompetensiyasi**– Psixologik malakangizni doimiy ravishda oshirib boring, doimiy nazoratda bo'ling va xalqaro konferensiyalar, seminarlar va ixtisoslashtirilgan o'quv dasturlarida ishtirok eting.